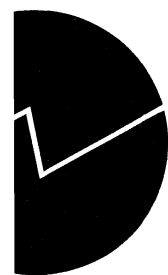

Åse Nossum og Lasse Sandberg

Harmonisert konsumprisindeks

Notater

1. INNLEDNING	3
2. BAKGRUNN FOR HARMONISERT KONSUMPRISINDEKS	4
2.1 MANDATET	4
2.2 RÅDSFORORDNINGEN	4
2.2.1 <i>Interimindeksen</i>	5
2.2.2 <i>Harmonisert konsumprisindeks</i>	5
2.3 BIDRAG TIL EU-LANDENE	5
3. OPPLEGG OG GJENNOMFØRING AV UNDERSØKELSEN.....	6
3.1 GENERELT OM POPULASJON OG ENHET	6
3.2 DEKNINGSGRAD.....	6
3.3 UTVALG.....	6
3.3.1 <i>Bedriftsutvalg</i>	6
3.3.2 <i>Vareutvalg - representantvareprinsippet</i>	7
3.4 PRISBEGREPET	8
3.5 REVISJON - KVALITETSENDRINGER	8
4. BEARBEIDING AV HARMONISERT KONSUMPRISINDEKS.....	9
4.1 KLASIFISERING.....	9
4.2 VEKTGRUNNLAG.....	10
4.2.1 <i>EU- og EØS-indeks</i>	10
4.2.2 <i>Monetary Union Index of Consumer Prices</i>	11
5. PUBLISERING OG TILGJENGELIGHET	12
6. FREMTIDIG ARBEID	13
6.1 NYE LAND.....	13
6.2 NYE VARER OG TJENESTER	13
7. REFERANSER	14
8. VEDLEGG	15
FIGURER	
FIGUR 1: VEKTER I NORSK HKPI, 1998	10
FIGUR 2: VEKTER I TOTALINDEKSEN FOR EØS-OMRÅDET, 1997	11
TABELLER	
TABELL 1: KONSUMGRUPPER I HKPI KLASIFISERT VED COICOP.....	9
De sist utgitte pulikasjonene i serien Notater	31

1. Innledning

Den harmoniserte konsumprisindeksen ble første gang publisert 7. mars 1997, og omfattet indekser tilbake til januar 1995. Harmonisert konsumprisindeks utarbeides for og publiseres i alle EU-landene i tillegg til Norge og Island. Det beregnes og publiseres også totalindekser for EU- og EØS-området. Koordineringen av arbeidet med harmonisert konsumprisindeks i de ulike landene skjer ved Eurostat, EU's statistiske kontor i Luxembourg.

Dette notatet beskriver bakgrunnen for og bearbeidningen av den norske harmoniserte konsumprisindeksen, og bygger i stor grad på EU's lovforordninger om harmonisert konsumprisindeks.

Den tradisjonelle konsumprisindeksen er utformet for å oppfylle nasjonale målsettinger, mens det primære formålet med den harmoniserte indeksen er internasjonale sammenligninger av prisutviklingen - inflasjonen. På de fleste metodiske områder i indeksene har dette for Norges del resultert i like løsninger, derimot er dekningsgraden av det private forbruket ulikt og periodiseringen i beregningene og publiseringen forskjellig. Som en konsekvens av dette eksisterer den harmoniserte indeksen for de fleste landene parallelt med den nasjonale konsumprisindeksen. Henviser forøvrig til dokumentasjon om den tradisjonelle konsumprisindeksen i Rapporten (1991) og på Internett (<http://www.ssb.no/kpi/>).

Konvergenskravene i Maastricht-traktaten inneholder krav til sammenlignbare inflasjonsmål. Norge er gjennom EØS-avtalen forpliktet til å publisere en harmonisert konsumprisindeks der internasjonale retningslinjer ligger til grunn for beregningene.

Det er vedtatt lovforordninger som sikrer best mulig grunnlag for sammenligning av prisutviklingen. Forordningene sørger for likt innhold og samme klassifisering av varer og tjenester i de ulike landene. Utvalget av priser skal være representative og hensynet til endringer i kvalitet skal ivaretas på samme måte i alle landene. Dessuten er alle landene pålagt å bruke Laspeyre's indeksformel.

2. Bakgrunn for harmonisert konsumprisindeks

I 1991 ble Maastricht-traktaten vedtatt. Traktaten inneholder konvergenskriterier som må oppfylles før endelig etablering av den Økonomiske og Monetære Union (ØMU). Et av kriteriene er knyttet til nivået på inflasjonen. EU-landenes politiske prosess ble dermed en viktig årsak til intensiveringen av arbeidet med å utvikle en sammenlignbar konsumprisindeks.

2.1 Mandatet

Det har tidligere vært tatt flere initiativ til å harmonisere det metodiske opplegget for beregning av konsumprisindekser med det formål å bedre den internasjonale sammenlignbarheten av konsumprisutviklingen, se SOEC (1976), Teekens (1989) og Turvey (1989) for en nærmere redegjørelse. Konvergenskravet i Maastricht-traktaten knyttet til inflasjonen økte kravet til sammenlignbare prisindekser ytterligere. I desember 1991 ble det derfor vedtatt å etablere en arbeidsgruppe bestående av medlemslandene i EU og søkerlandene til EU. Arbeidsgruppen hadde følgende mandat:

«... to draft guidelines for the construction of harmonized national consumer price indices suitable for inclusion in a legal instrument. It should also make proposals for the construction of a Community-wide index based on the harmonized CPIs. In seeking to meet its mandate the Working Party should have due regard to the primary purposes of the harmonized CPIs which are to provide comparisons of inflation in the macro-economic and international context. As required under the Treaty on European Union it should aim to provide comparable measures of inflation taking into account differences in national definitions. The Working Party should seek to base its recommendations on the best of current practices allowing for precedent and legal and institutional circumstances existing in Member States. Proposals should be practicable for all Member States and should involve minimum cost consistent with the required accuracy of the indices which the Working Party should attempt to establish on the basis of their many uses. The Working Party may delegate part of its work to sub-groups or task-forces where this is likely to lead to a more rapid conclusion. The Working Party will report regularly to the Statistical Programme Committee and to the Committee on Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics on the progress of the project and will consult with relevant Commission working parties and committees.»

27. oktober 1995 vedtok EU's Ministerråd en Rådsforordning¹ som utgjør den legale basisen for etableringen av en harmonisert konsumprisindeks for hvert av EU-landene, Island og Norge. Innenfor rammene av forordningen har en ekspertgruppe utarbeidet regler for etablering av indeksen.

2.2 Rådsforordningen

Artikkel 3 i Rådsforordningen definerer harmonisert konsumprisindeks på følgende måte «*HICP shall be based on the prices of goods and services available for purchase in the economic territory of the Member State for the purposes of directly satisfying consumer needs.*» Kriteriet for sammenlignbarhet er i Artikkel 4 i Rådsforordningen definert som «*HICPs shall be considered to be comparable if they reflect only differences in price changes or consumption patterns between countries. HICPs which differ on account of differences in the concepts, methods or practices used in their definition and compilation shall not be considered comparable. The Commission (Eurostat) shall adopt rules to be followed to ensure the comparability of HICPs under the procedure laid down in Article 14.*»

---

¹ No 2494/95, OJ No 257/1, 27.10.95

Gjennom Artikkel 5 i Rådsforordningen er medlemslandene forpliktet til en trinnvis implementering av harmonisert konsumprisindeks.

« *Stage I:*

By March 1996 at the latest, the Commission (Eurostat) shall, in collaboration with Member States, produce for the purposes of the report referred to in Article 109j of the Treaty (convergence criteria) an interim set of consumer price indices for each Member State. These indices shall be based wholly on data underlying existing national consumer price indices, adjusted in particular as follows:

- I. to exclude owner-occupied housing;*
- II. to exclude health and educational services;*
- III. to exclude certain other items not covered*

Stage II:

The HICP shall start with the index for January 1997. The common index reference period shall be the year 1996. The estimates of price changes for the twelve months to January 1997 and the subsequent months shall be established on the basis of the indices for 1996.»

2.2.1 Interimindeksen

29. februar 1996 publiserte Eurostat² interimindeksen som referert i Artikkel 5 i Rådsforordningen. Interimindeksen var i sin helhet basert på eksisterende nasjonale konsumprisindekser, men justert slik at dekningsgraden ble så lik som mulig. Eurostat og medlemslandene mente at interimindeksene ga et bedre grunnlag for internasjonal sammenligning av prisutviklingen enn de nasjonale konsumprisindeksene. Interimindeksene ble derfor brukt både av Kommisjonen og EMI i de første konvergensrapportene til EU's Ministerråd i 1996.

Konsumområdene som ble utelatt er kjennetegnet ved at ulike land benytter forskjellige metoder i beregningene, ofte begrunnet med spesielle nasjonale forhold. Medlemslandene utelot helseutgifter (inkludert hjemmesykepleie og hjemmehjelp), selveieres boligkonsum, forsikringer, feriereiser til utlandet, utgifter til utdanning samt barnehageutgifter. For enkelte land var det også nødvendig å innarbeide konsumområder som ikke var dekket i den nasjonale konsumprisindeksen, dette gjaldt først og fremst tobakk og alkoholholdige drikkevarer. Interimindeksene ble beregnet for perioden januar 1994 til desember 1996.

2.2.2 Harmonisert konsumprisindeks

En mer gjennomgående harmonisering fant sted fra januar 1997. De nye konsumområdene som ble inkludert i trinn 2 var enkelte bokostnader, utgifter til medisiner som ikke omfattes av refusjonsordninger, utgifter til enkelte utdanningstilbud, bilforsikring, innboforsikring og selskapsreiser. Fra desember 1999 skal også områder som helse og utdanning berørt av offentlige overføringer inkluderes i harmonisert konsumprisindeks.

2.3 Bidrag til EU-landene

Kostnadene ved å produsere harmonisert konsumprisindeks er i utgangspunktet lagt til hvert enkelt land, men over en to års periode fra september 1996 bidro EU med 3 millioner ECU til EU-landene. Disse midlene brukes til produksjon av harmonisert konsumprisindeks i samsvar med kravene som er spesifisert i Rådsforordningen³. Ved tidligere anledninger har EU fordelt 670.000 ECU til medlemslandene med det samme formålet.

---

² News Release No 15/96, Eurostat, 29 February 1996

³ Council Regulation (EC) No 2494/95

3. Opplegg og gjennomføring av undersøkelsen

Formålet med harmonisert konsumprisindeks er å utvikle et egnet mål for konsumprisutviklingen ved internasjonale prissammenligninger. Luxembourg er det eneste landet som har erstattet den nasjonale konsumprisindeksen med den harmoniserte. Hellas derimot har utarbeidet en ny nasjonal konsumprisindeks med utgangspunkt i den harmoniserte.

3.1 Generelt om populasjon og enhet

I Artikkel 3 i Rådsforordningen No 2494/95 står det at harmonisert konsumprisindeks skal baseres på priser på varer og tjenester som er tilgjengelig for kjøp innenfor det økonomiske område til et land. Harmonisert konsumprisindeks er primært et verktøy som skal brukes for å avgjøre hvorvidt et land oppfyller kriteriet om prisstabilitet slik det er formulert i Artikkel 109j i Maastricht traktaten. Prisstabiliteten skal måles innenfor et område uten at det er av spesiell betydning hvilke typer husholdninger som påvirkes av prisene. Formålet med harmonisert konsumprisindeks kan dermed sies å være å måle prisendringer innenfor det området hvor hvert av medlemslandene fører en politikk som påvirker prisene. Ut fra denne målsettingen for harmonisert konsumprisindeks er «domestic concept» valgt, det vil si at indeksen skal dekke kjøp fra alle typer husholdninger (inkludert turister) innenfor et definert økonomisk område.

3.2 Dekningsgrad

Virkeområdet for harmonisert konsumprisindeks er direkte relatert til formålet med indeksen og er det prinsipielle utgangspunktet ved avgjørelse av dekningsgrad. Dekningsgraden er i praksis hva som inngår i indeksens vektgrunnlag. Både virkeområde og dekningsgrad gir uttrykk for «hvem sitt» og «hva slags» konsum som er representert i indeksen. Harmonisert konsumprisindeks skal *ikke* dekke alle husholdningenes utgifter, bare forbruksutgifter. Utgifter til investeringer og sparing, samt konsum i forbindelse med forretningsvirksomhet utelukkes derfor fra beregningene. Tjenester som husholdningene ikke betaler direkte, som offentlige skoler og polititjenester inkluderes heller ikke i indeksen. Kjøp av hus er inntil videre definert som investering og utelukkes fra indeksen, mens varige goder som møbler og biler er inkludert.

3.3 Utvalg

Utvalget til harmonisert konsumprisindeks kan sees på som et todimensjonalt utvalg. På den ene siden har vi et utvalg av varer og tjenester som vi følger prisene på, og i tillegg har vi et utvalg bedrifter hvor prisene på disse varene og tjenestene observeres. Harmonisert konsumprisindeks beregnes på bakgrunn av vel 45 000 priser fordelt på om lag 750 representantvarer, innrapportert fra et utvalg på 2200 salgssteder (bedrifter).

3.3.1 Bedriftsutvalg

Bedriftsutvalget til harmonisert konsumprisindeks blir trukket i to faser;

- trekning av basisområde (kommune eller grupper av kommuner)
- trekning av bedrifter i næringshovedgrupper.

Den første fasen utføres av Seksjon for intervjuundersøkelser ved etablering av deres utvalgsplan for intervjuundersøkelser. Trekning av bedrifter til harmonisert konsumprisindeks gjøres på bakgrunn av en populasjon definert i Statistisk sentralbyrås Bedrifts- og foretaksregister (BOF).

Som viktigste kjennetegn brukes bedriftenes næringsplassering, omsetning og geografisk beliggenhet. I første trinn i utvalgsplanen er landet delt inn i 8 geografiske områder.

1. Akershus
2. Oslo
3. Resten av Østlandet
4. Sørlandet - Vestlandet
5. Bergen
6. Møre - Trøndelag
7. Trondheim
8. Nord-Norge

For å kunne gjennomføre trekkingen er det manuelt identifisert strata det skal trekkes fra. Hver firesifret næringskode (NACE) utgjør et strata for hvert av de åtte geografiske områdene. Med 34 firesifrede næringer gir dette totalt 272 strata.

Trekningen innen hvert strata gjøres ved å gjennomføre en Poisson-trekning blant alle trekkbare bedrifter som tilhører det aktuelle strata. Bedriftene sorteres fallende etter den størrelsesjusterte sannsynligheten, og et gitt antall første bedrifter fra strata i som har de ønskede kjennetegn (næring og marked) utgjør bedriftene som skal innrulleres. I tillegg gjøres det en trekning hvor det kun stratifiseres på firesifret næring, hvor de fire bedriftene med lavest størrelsesjustert sannsynlighet fra hvert strata inkluderes uten hensyn til marked, se Bråten (1996) for en nærmere redegjørelse.

Hver bedrift som trekkes ut skal etter visse retningslinjer delta i undersøkelsen i en 6-års-periode. Hvert år blir utvalget ajourført og 1/6 av utvalget utgår.

3.3.2 Vareutvalg - representantvareprinsippet.

Prisgrunnlaget som samles inn hver måned, kan av ressursmessige hensyn ikke omfatte prisene på alle merker, modeller o.l. for varer som inngår i forbruket i private husholdninger. Det er derfor valgt ut en del representantvarer som skal representere alle varer og tjenester som inngår i private husholdningers forbruk. Når vi definerer en representantvare er det to vilkår som er av betydning og som til dels kan være gjensidig motstridende;

- varen må spesifiseres slik at oppgavegiveren i størst mulig grad stilles overfor entydige opplysninger med hensyn til varens kvalitet og mengde
- indeksen må sikres mot brudd i tidsserien pga. overspesifikasjon i representantvarene

Ved spesifiseringen av representantvaren må man sikre at prisoppgavene som rapporteres over tid, relaterer seg til en bestemt kvalitet og mengde. Fordi ikke alle merker/modeller som finnes innen en bestemt varekategori er tilgjengelig i alle bedrifter må vi samtidig ved utformingen av varespesifikasjonene åpne for en lokal tilpasning i den enkelte utvalgsbedriften. Den enkelte oppgavegiver bes derfor, i samarbeid med en representant fra Statistisk sentralbyrå, om å velge de produkter som er vesentlige i omsetningen og derved i forbruket. Hver representantvare spesifiseres deretter mer detaljert av oppgavegiveren, slik at det skal være mulig å følge samme representantvare over tid.

Utvalget av representantvarer kan ikke holdes uforandret over en lengre periode. Den relative betydning av varene endrer seg, og det kan føre til at noen av representantvarene kommer til å spille mindre rolle i forbruket, mens andre varer som ikke er med i prisgrunnlaget øker i betydning. Hvert år blir derfor indeksens vare- og tjenesteutvalg sendt til bransjeorganisasjoner o.l., som kommer med uttalelser om utvalget, foreslår nye representantvarer og andre forhold av betydning. I tillegg påligger det hvert enkelt land som utarbeider harmonisert konsumprisindeks å vurdere en liste over "nye varer og tjenester" som EUROSTAT utarbeider årlig på grunnlag av rapportering fra medlemslandene. Representantvarene revideres årlig i januar i forbindelse med nye vektorer som tas inn i indeksberegningene. Enkelte representantvarer med hyppige modellskift følges imidlertid opp fortløpende gjennom året.

3.4 Prisbegrepet

Prismaterialet til harmonisert konsumprisindeks er faktiske utsalgspriser på varer og tjenester som etterspørres av husholdningene. Dette vil si priser inklusive indirekte skatter, avgifter og subsidier som legges på varer og tjenester. For hoveddelen av representantvarene innhentes det priser hver måned. De innsamlede prisene er faktiske priser ved kjøp per den 15. i måneden. Varer som er på salg denne datoen, registreres til redusert pris. Kvantumsrabatter blir derimot ikke fanget opp. Priser som er avtalt på avbetalingsvilkår skal ikke omfattes i prisundersøkelsen. Enkelte friske frukter, grønnsaker og fisk er betraktet som sesongvarer. I varenes sesong anvendes faktiske priser på de aktuelle varene i indeksen. Utenfor sesongperiodene nyttes en gjennomsnittlig pris for den foregående sesong.

3.5 Revisjon - kvalitetsendringer

En står i praksis overfor kvalitetsproblemer i mange sammenhenger. De vanligste og viktigste situasjonene knytter seg til tilfeller der en vare utgår fra en produsents sortiment og erstattes av nye varer, eller der varens karakteristika jevnlig endres som et resultat av f.eks. motesvingninger (klær) og nye årsmodeller (biler). Kvalitetsbegrepet vil også i mange sammenhenger være subjektivt. Forbrukernes kvalitative vurdering av nye og/eller endrede produkter er ikke nødvendigvis entydige. I indeksarbeidet stilles statistikerne overfor slike problemer og det legges i dette arbeidet vekt på å utvikle og anvende metoder som i størst mulig grad behandler problemstillingene frikoplet fra de subjektive vurderinger.

Når en vare (et produkt) er utgått i en bedrift, midlertidig eller permanent, skal den enkelte bedrift ta det endelige valget mht. merke, modell, kvalitet, enhet etc. for det nye produktet. De ulike bedriftene kan i slike tilfeller ha valgt ulike produkter for den samme spesifikasjonen ut fra ulik erfaring med produktenes betydning i omsetningen eller fordi bedriftene ikke selger de samme produktene. Hvis et produkt får mindre betydning for omsetningen, som et resultat av kvalitetsendringer eller introduksjon av nye modeller, skal bedriften erstatte den representanten med en mer typisk vare for forbrukerne i den valgte produkt-/kvalitetsklassen. Det skal også angis på skjemaet hvorvidt det nye valgte produktet avviker kvalitetsmessig fra det tidligere valgte produktet.

Ved utformingen av representantvarene legges også noe av grunnlaget for kvalitetsarbeidet. Indeksens prismateriale på grunnlag av detaljerte beskrivelser av hver vare og tjeneste, legger forholdene til rette for å skille mellom pris- og kvalitetsendringer. Videre omfatter prisgrunnlaget på en del områder flere varer og observasjoner innenfor visse kvalitets- eller produktklasser enn det som faktisk kommer til anvendelse. Dette reservematerialet holdes blant annet av preventive årsaker for å møte situasjoner der en vare går ut av omsetningen. En utgått vare kan da relativt enkelt erstattes.

For noen typer kvalitetsproblemer kreves andre løsninger og det legges vekt på å anvende enkle metoder som sikrer en rimelig akseptabel vurdering av kvalitetsforskjeller mellom utgåtte og nye produkter. Også i disse tilfellene benyttes informasjonen som bedriftene påfører skjemaet i utstrakt grad.

4. Bearbeiding av harmonisert konsumprisindeks

Alle land som publiserer harmonisert konsumprisindeks bruker samme type Laspeyre-formel i sine utregninger. Harmonisert konsumprisindeks er en Laspeyres indeks med 1996 som publiseringsbasis, dvs. 1996 = 100. Den kjedes en gang i året og desember er basismåned.

En Laspeyres prisindeks kan uttrykkes ved:

$$I_{b,t} = 100 * \sum_{i=1} q_i^b * \frac{p_i^t}{p_i^b}$$

q_i^0 - vekten til vare i på basistidspunktet (desember)

p_i^0 - pris for vare i på basistidspunktet

p_i^t - pris for vare i på tidspunkt t

Bruk av faste vekter over et lengre tidsrom for eksempel 10 år, vil over tid føre til en prisindeks som baseres på et utdatert konsummønster. En metode for å redusere slike problemer er å kjede indeksene i kombinasjon med hyppige (årlige) vektskifter. På den måten vil prisindeksen til en hver tid bygge på et oppdatert konsummønster.

En kjedet indeks kan uttrykkes ved:

$$I_{0,t} = I_{0,1} * I_{1,2} * \dots * I_{t-1,t}$$

I indeksteorien er det flere ulike formler for beregning av indekser. På detaljert nivå - mikronivå - har man ikke informasjon om vektene. På mer aggregert nivå kombineres informasjon om vekter og formler fra mikronivået. I beregningen av harmonisert konsumprisindeks er det åpnet for bruk av både aritmetisk og geometrisk gjennomsnitt av prisene på mikronivå. I Norge brukes aritmetisk gjennomsnitt.

4.1 Klassifisering

Beregningen av harmonisert konsumprisindeks bygger på en felles dekning og klassifisering av varer og tjenester. Den harmoniserte konsumprisindeksen er bearbeidet etter en internasjonal klassifisering «Classification of Individual Consumption by Purpose» (COICOP). Den utgaven av klassifiseringsmetoden som er tilpasset harmonisert konsumprisindeks betegnes som regel COICOP/HICP.

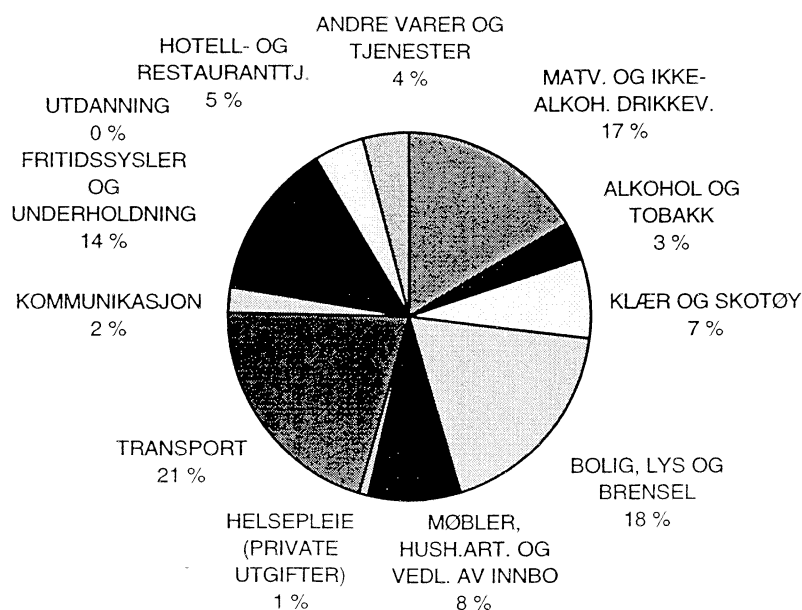
Tabell A: Konsumgrupper i harmonisert konsumprisindeks klassifisert ved COICOP

COICOP	NAVN
01	Matvarer og ikke-alkoholholdige drikkevarer
02	Alkoholholdige drikkevarer og tobakk
03	Klær og skotøy
04	Bolig, lys og brensel
05	Møbler, husholdningsartikler og vedlikehold av innbo
06	Helsepleie
07	Transport
08	Kommunikasjon
09	Fritidssysler og underholdning
10	Utdanning
11	Hotell- og restauranttjenester
12	Andre varer og tjenester

4.2 Vektgrunnlag

Vektene som er tilegnet de ulike COICOP-gruppene varierer fra land til land. Kildene for vektgrunnlaget er enten nasjonalregnskapet eller forbruksundersøkelser. Dette innebærer at «kurven» av varer og tjenester i de ulike landene ikke er like, og vektene vil derfor avspeile konsummønsteret til private konsumenter i forskjellige land. Vektandelene i harmonisert konsumprisindeks blir beregnet årlig og oppdateres hvert år med virkning fra januar. Det norske vektgrunnlaget bygger på et glidende gjennomsnitt av resultater fra forbruksundersøkelsene siste tre år.

Figur A: Vekter i norsk harmonisert konsumprisindeks, 1998

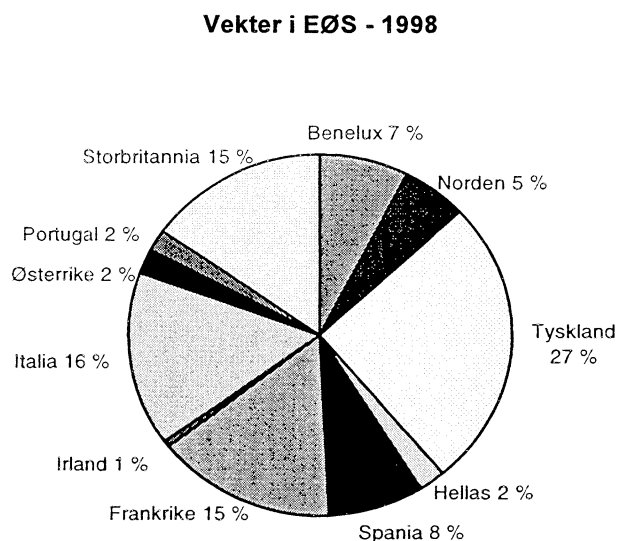

4.2.1 EU- og EØS-indeks

Totalindeksen for EU og totalindeksen for EØS blir beregnet som et vektet gjennomsnitt av hvert enkelt lands harmoniserte konsumprisindeks. Vektene til hvert enkelt land beregnes ut fra landene sin andel av privat forbruk totalt i EU/EØS. I 1998 er disse vektene basert på nasjonalregnskapstall for 1996, inflatert til priser per desember 1997.

Tyskland har størst vekt i 1997 med ca. 25 prosent. Frankrike, Italia og Storbritannia er også relativt store med en andel hver på ca. 16 prosent. Norden er relativt liten med en vekt på vel 5 prosent i EØS-indeksen.

Figur B: Vekter i totalindeksen for EØS-området, 1997

4.2.2 Monetary Union Index of Consumer Prices

Eurostat er forpliktet gjennom Rådsforordningen til å publisere en totalindeks for ØMU. Navnet på indeksen er *Monetary Union Index of Consumer Prices* (MUICP). Den er et av hovedmålene på prisutviklingen innenfor ØMU-området og offentliggjøres på samme tidspunkt som harmonisert konsumprisindeks.

I mai 1998 ble det bestemt hvilke land som skulle være med i ØMU. Etter at spørsmålet om medlemsland var avklart ble MUICP publisert for første gang. Det ble offentliggjort serier tilbake til januar 1995. Vektandelene til hvert enkelt land er proporsjonale med totalt konsumutgift i ØMU, mens vektandelene til konsumgruppene beregnes som et vektet gjennomsnitt av vektene til konsumgruppene i harmonisert konsumprisindeks. Etter godkjenningen av medlemsland i ØMU ble valutakursene til de nasjonale valutaene frosset i forhold til euro. Disse verdiene blir brukt til å konvertere verdien av totalt forbruksutgift til husholdningene til euro for å beregne vekter til MUICP. Når nasjonalregnskapstall for medlemslandene foreligger i euro, vil ikke dette være nødvendig lenger.

5. Publisering og tilgjengelighet

Harmonisert konsumprisindeks publiseres for alle EU-land, samt Norge og Island. I Norge publiseres harmonisert konsumprisindeks sammen med den nasjonale konsumprisindeksen den 10. i hver måned. Tallene frigis kl. 0945, og gjelder for den foregående måneden. Dersom den 10. faller på en lørdag publiseres indeksen fredag den 9. og mandag den 11. dersom den 10. faller på en søndag.

Hver måned rapporterer alle medlemslandene harmonisert konsumprisindeks til Eurostat. Landene leverer totalindeks og delindekser for undergruppene definert etter COICOP, totalt ca. 100 indekser. Indeksene rapporteres og publiseres med en desimal, og benyttes til å beregne endringsrater. Overføringen til Eurostat skal fortrinnsvis gjøres samme dag som indeksene publiseres nasjonalt. De fleste land overfører sine indekser til Eurostat med e-post. Eurostat publiserer harmoniserte konsumprisindekser ca. to uker etter publisering av den norske indeksen. Alle tall publiseres med en desimal.

Det publiseres totalindekser og tolv månedersvekst for alle land hver måned samt årsindekser og årsvekster hvert år (se vedlegg). Tolv månedersvekst er prosentvis endring siste tolv måneder og publiseres ned til første undergruppe. Årsindekser er summen av tolv måneder med en desimal, dividert på 12 og avrundet til en desimal. Årsveksten til EU/EØS- indeksene er basert på indekser som ikke er avrundet. Tallene publiseres for alle landene i EU, i tillegg til Island og Norge.

Indeksene er tilgjengelige på Statistisk sentralbyrås sider på Internett «<http://www.ssb.no>» og publiseres hver måned i Ukens statistikk. Indekser, tolv månedersvekster og årsvekster for Norge lagres i Statistisk sentralbyrås Tidsseriedatabase. I Eurostats database New Cronos lagres alle deltagende land sine harmoniserte konsumprisindekser.

6. Fremtidig arbeid

6.1 Nye land

Kypros planlegger å publisere harmonisert konsumprisindeks i løpet av 1999. Flere andre land i Europa ønsker også å være med i dette samarbeidet. Slovenia og Polen har startet forberedelsene og kan kanskje inkluderes i 1999. Land som Estland, Ungarn, Latvia og Tsjekia kan tidligst publisere harmonisert konsumprisindeks i år 2000. Ved en eventuell utvidelse vil alle vektene til landene revideres slik at de reflekterer den nye andelen av total konsumutgift i ØMU. Den nye MUICP som inkluderer de nye medlemslandene vil kjedes på de indeksen som ble publisert før utvidelsen, og på den måten sikre en kontinuerlig tidsserie.

Hvis alle EU-land blir medlem i ØMU, vil ikke MUICP og harmonisert konsumprisindeks bli identiske. Dette fordi landene sine vektorer i harmonisert konsumprisindeks bygger på kjøpekraftspariteter, i motsetning til MUICP hvor det anvendes valutakurser og ujusterte eurobestemte konsumverdier til utviklingen av vektene.

6.2 Nye varer og tjenester

Hvert enkelt land sitt vare- og tjenesteutvalg bør være like godt oppdatert til en hver tid. Hvis noen land tar inn nye produkter i indeksen før andre, kan det føre til forskjeller i den målte inflasjonstakten. Varslingsrutiner skal sørge for at statistikkbyråene innarbeider nye produkter samtidig i indeksen, under forutsetning av at forbruksutgiften til produktet utgjør en viss andel av total forbruksutgift.

Innen januar 2000 skal noen konsumområder, som i dag er utelatt innarbeides i den harmoniserte konsumprisindeksen. Områder som foreløpig er utelatt i harmonisert konsumprisindeks er enkelte forsikringstjenester, og helse- og utdanningstilbud berørt av offentlige overføringer. Det gjenstår også å bli enig om hvordan selveierens bokostnader skal måles i harmonisert konsumprisindeks.

7. Referanser

Bråten, A. (1996): *Populasjon og utvalg - konsumprisindeksen*, Notater, Statistisk sentralbyrå.

Rapporter (1991): *Konsumprisindeksen*, Rapporter 91/8. Statistisk sentralbyrå

SOEC (1976): *Consumer Price Indexes in the EC, Comparison of Existing Indexes and Approaches to their Harmonization*, SOEC, Luxembourg.

Teekens, R. (1989): *Consumer Price Indexes in the European Community*, Eurostat, Luxembourg.

Turvey, R. (1989): *Consumer Price Indices, An ILO manual*, International Labour Office, Geneva.

8. Vedlegg

Vedlegg A: Tabeller

1. Harmonisert konsumprisindeks - Indekstall.
2. Harmonisert konsumprisindeks - Årsvekster og tolv månedersvekst.
3. Harmonisert konsumprisindeks - Tolv månedersvekst, konsumgruppe.

Vedlegg B: Rådsforordningen

Rådsforordningen til harmonisert konsumprisindeks.

VEDLEGG A

TABLE III

HARMONIZED INDICES OF CONSUMER PRICES

RATES OF CHANGE (%)

	RATES OF CHANGE (%)																RATES OF CHANGE (%)								
	MUICP	EICP	B	DK	D	EL	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	EEAICP	IS	N	CH	US	JP		
	Annual Average Rate of Change																1996 = 100			1996 = 100					
1996	2.2*	2.4*	1,8	2,1	1,2	7,9	3,6	2,1	2,2	4,0	1,2	1,4	1,8	2,9	1,1	0,8	2,5	2.4*	2,2	0,7	0,8	2,9	0,1	1996	
1997	1.6*	1.7*	1,5	1,9	1,5	5,4	1,9	1,3	1,2	1,9	1,4	1,9	1,2	1,9	1,2	1,8	1,8	1.7*	1,8	2,6	0,5	2,3	1,7	1997	
1998	1,1	1,3	0,9	1,3	0,6	4,5	1,8	0,7	2,1	2,0	1,0	1,8	0,8	2,2	1,4	1,0	1,5	1,3	1,3	2,0	0,0	1,6	0,6	1998	
1999	1.0\$	1.2\$	1,0	1,2	0,5	4,4	1,7	0.6\$	2,3	1,9	0,7	1.8\$	0.7\$	2,4	1,2	0,7	1,5	1.2\$	1,1	2,0	0,0	1,6		1999	
1997	Annual Rate of Change																(t/t-12)			(t/t-12)					
January	2.0*	2.2*	2,1	2,3	1,8	6,6	2,8	1,8	1.8*	2,6	1,3	1,7	1,2	2,8	0,9	1,3	2,1	2.2*	2,0	3,2	0,8	3,0	0,6	January	
February	1,8	2,0	1,9	2,1	1,6	6,5	2,5	1,7	1,7	2,3	1,5	1,4	1,4	2,4	0,6	1,1	2,0	2,0	1,9	3,4	0,8	3,0	0,6	February	
March	1.6*	1.7*	1,3	1,8	1,4	5,9	2,2	1,1	1.3*	2,2	1,3	1,2	1,2	2,3	0,7	1,0	1,7	1.7*	1,7	3,4	0,5	2,8	0,5	March	
April	1.3*	1.5*	1,1	1,7	1,2	5,7	1,6	1,0	1.6*	1,9	1,1	1,0	1,2	1,6	0,9	1,3	1,5	1.5*	2,2	2,7	0,5	2,5	1,9	April	
May	1,4	1,5	1,4	2,2	1,4	5,4	1,3	0,9	1,4	1,8	1,1	1,6	1,3	1,9	0,9	1,3	1,6	1,5	1,5	2,8	0,6	2,2	1,9	May	
June	1.4*	1.6*	1,6	2,4	1,5	5,6	1,4	1,0	1.5*	1,6	1,2	1,5	1,0	1,6	1,1	1,7	1,7	1.6*	1,6	2,9	0,5	2,3	2,2	June	
July	1.5*	1.7*	1,9	2,0	1,6	5,2	1,5	1,1	1.5*	1,7	1,3	1,9	0,9	1,4	1,1	1,7	2,0	1.7*	1,6	2,0	0,5	2,2	1,9	July	
August	1,7	1,8	1,7	2,0	1,8	5,6	1,7	1,6	0,6	1,6	1,4	2,5	1,3	1,6	1,7	2,1	2,0	1,9	1,5	2,1	0,5	2,2	2,1	August	
September	1.6*	1.7*	1,6	1,9	1,5	4,9	1,9	1,5	0.6*	1,6	1,7	2,5	1,2	1,5	1,6	2,6	1,8	1.7*	1,9	2,1	0,4	2,2	2,4	September	
October	1.5*	1.7*	1,2	1,6	1,5	4,6	1,8	1,1	0.8*	1,9	1,7	2,3	1,1	1,6	1,7	2,7	2,0	1.7*	2,1	1,9	0,3	2,1	2,5	October	
November	1,6	1,8	1,3	1,6	1,6	5,0	1,9	1,4	1,1	1,8	1,5	2,5	1,1	1,9	1,8	2,7	1,9	1,8	1,9	2,1	0,4	1,8	2,1	November	
December	1.5*	1.6*	0,9	1,6	1,4	4,5	1,9	1,2	1.0*	1,8	1,5	2,2	1,0	2,1	1,6	2,7	1,8	1.7*	2,1	2,2	0,4	1,7	1,8	December	
1998	Annual Rate of Change																(t/t-12)			(t/t-12)					
January	1,1	1,3	0,5	1,7	0,7	4,3	1,9	0,6	1,2	1,9	1,5	1,6	1,2	1,6	1,8	2,1	1,5	1,3	2,2	1,6	0,0	1,6	1,8	January	
February	1,1	1,3	0,8	1,7	0,6	4,1	1,7	0,7	1,1	2,1	1,1	2,1	1,0	1,3	1,7	2,0	1,5	1,3	1,9	1,5	0,0	1,4	1,9	February	
March	1,1	1,3	1,0	1,6	0,5	4,3	1,7	0,8	1,5	2,1	1,3	2,2	1,0	1,5	1,6	1,7	1,6	1,3	2,2	1,8	0,0	1,4	2,2	March	
April	1,4	1,6	1,3	1,6	0,9	5,1	1,9	1,0	2,0	2,2	1,1	2,5	1,2	2,2	1,7	1,4	1,9	1,6	1,5	2,2	0,0	1,4	0,4	April	
May	1,3	1,5	1,3	1,4	0,9	5,0	2,0	1,0	2,4	2,0	1,3	2,1	1,0	2,2	1,6	1,6	2,0	1,6	2,1	1,8	0,1	1,7	0,5	May	
June	1,4	1,5	1,2	1,2	0,8	4,9	2,0	1,1	2,6	2,1	1,2	2,2	0,8	2,7	1,6	1,4	1,7	1,5	2,2	1,8	0,1	1,7	0,1	June	
July	1,3	1,4	1,2	1,4	0,8	4,8	2,3	0,8	2,5	2,1	1,2	1,8	0,8	2,8	1,1	1,3	1,5	1,4	1,6	2,3	0,1	1,7	-0,1	July	
August	1,1	1,3	1,0	1,1	0,6	4,7	2,1	0,6	3,0	2,2	1,0	1,4	0,7	2,2	1,1	0,6	1,3	1,3	0,7	2,0	0,1	1,6	-0,3	August	
September	1,0	1,2	0,8	1,1	0,5	5,0	1,6	0,5	2,8	2,1	0,7	1,3	0,6	2,2	1,4	-0,1	1,5	1,2	0,3	2,3	0,1	1,5	-0,2	September	
October	0,9	1,1	0,7	1,1	0,4	4,5	1,6	0,5	2,6	1,9	0,5	1,5	0,7	2,5	1,1	0,1	1,3	1,1	0,2	2,0	0,0	1,5	0,2	October	
November	0,8	1,0	0,6	1,1	0,4	3,9	1,4	0,2	2,2	1,7	0,5	1,5	0,5	2,6	0,9	0,1	1,4	1,0	0,7	2,1	-0,1	1,5	0,8	November	
December	0,8	1,0	0,7	1,1	0,2	3,7	1,4	0,3	2,2	1,7	0,4	1,5	0,5	2,8	0,8	0,0	1,5	1,0	0,5	2,1	-0,2	1,6	0,6	December	
1999	Annual Rate of Change																(t/t-12)			(t/t-12)					
January	0,8	0,9	1,0	1,2	0,2	3,5	1,5	0,4	2,1	1,5	-1,4	2,1	0,3	2,5	0,5	0,0	1,6	1,0	0,4	2,0	0,1	1,7	0,2	January	
February	0.8\$	1.0\$	1,0	1,3	0,1	3,5	1,8	0.3\$	2,3	1,4	0,6	2.0\$	0.3\$	2,7	0,9	0,2	1,5	1.0\$	0,5	2,0	0,3	1,6		February	
March	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	2,0\$	:	:		March

* estimated \$ provisional # revised | definition differs : Not available

* estimated \$ provisional # revised | definition differs : Not available

TABLE V

MAIN CATEGORIES OF HARMONIZED INDICES OF CONSUMER PRICES

MAIN CATEGORIES OF HARMONIZED INDICES OF CONSUMER PRICES

COICOP/HICP Group No	ANNUAL RATES OF CHANGE (%)	ANNUAL RATES OF CHANGE (%)												ANNUAL RATES OF CHANGE (%)											
		EMU	EU	B	DK	D	EL	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	EEA	IS	N				
	February 1999 / February 1998	Annual Rate of Change												February 1998 / February 1998						Annual Rate of Change					
00.	HICP (all-items index)	0.8%	1.0%	1.0	1.3	0.1	3.5	1.8	0.3%	2.3	1.4	0.6	2.0%	0.3%	2.7	0.9	0.2	1.5	1.0%	0.5	2.0				
01.	FOOD AND NON-ALCOHOLIC BEVERAGES	0.9%	1.3%	1.7	-0.6	-0.4	4.7	1.6	1.1%	5.0	1.2	1.7	3.1%	0.5%	3.2	0.3	2.5	2.8	1.3%	1.5	4.5				
02.	ALCOHOLIC BEVERAGES AND TOBACCO	3.1%	3.3%	1.8	1.9	2.6	2.8	4.1	3.7%	2.8	4.4	3.9	2.9%	1.3%	9.7	0.8	-6.7	4.8	3.3%	1.0	2.9				
03.	CLOTHING AND FOOTWEAR	1.0%	0.4%	1.2	-3.5	0.4	5.5	2.7	-0.4%	-5.9	2.3	1.2	0.8%	0.6%	1.2	2.5	1.5	-4.7	0.4%	-3.4	-4.3				
04.	HOUSING, WATER, ELECTRICITY, GAS AND OTHER FUELS	0.3%	0.6%	0.9	2.4	0.0	-0.1	1.0	-0.5%	1.0	0.7	-0.9	2.9%	0.7%	0.6	1.3	-0.8	2.2	0.6%	2.4	1.0				
05.	FURNISHINGS, HOUSEHOLD EQUIPMENT AND ROUTINE MAINTENANCE OF THE HOUSE	1.2%	1.1%	1.6	2.0	0.7	5.1	2.2	0.9%	2.8	1.5	1.4	2.4%	0.7%	2.3	1.8	0.7	0.2	1.1%	-1.7	0.9				
06A.	HEALTH	2.6%	2.6%	1.0	2.1	1.9	-0.7	3.8	1.2%	5.4	3.5	1.2	0.3%	2.0%	3.5	2.3	1.7	2.6	2.6%	3.1	2.2				
07.	TRANSPORT	-0.2%	-0.1%	0.5	2.1	0.2	-1.4	-0.8	-1.1%	0.0	0.2	-1.4	0.3%	-1.0%	3.0	-1.1	-0.9	0.3	-0.1%	-1.3	2.4				
08.	COMMUNICATIONS	-3.9%	-3.2%	-6.5	-5.4	-9.4	-2.2	5.2	-0.2%	-7.4	0.1	-1.1	-1.9%	-1.1%	-4.2	2.1	4.5	-2.3	-3.2%	-5.8	-3.6				
09.	RECREATION AND CULTURE	0.4%	0.4%	0.4	1.7	0.3	5.3	1.8	-0.2%	3.1	0.7	1.8	1.0%	-0.9%	0.2	1.4	-0.8	-0.1	0.4%	0.7	2.7				
10A.	EDUCATION	2.8%	4.0%	.	4.5	5.4	4.6	3.0	1.8%	5.5	1.7	5.3	2.5%	2.8%	3.9	2.8	8.6	5.5	4.0%	2.7	2.5				
11.	HOTELS, CAFES AND RESTAURANTS	2.2%	2.7%	1.5	2.9	1.4	7.2	3.5	1.9%	3.6	2.5	0.7	3.3%	1.0%	3.2	2.0	2.8	4.0	2.7%	2.8	4.7				
12.	MISCELLANEOUS GOODS AND SERVICES	1.2%	1.7%	1.7	2.8	1.5	4.8	2.7	0.0%	4.3	1.6	1.3	2.7%	0.2%	3.9	2.6	2.0	3.2	1.7%	1.8	3.9				
	February 1998 / February 1997	Annual Rate of Change												February 1998 / February 1997						Annual Rate of Change					
00.	HICP (all-items index)	1.1	1.3	0.8	1.7	0.6	4.1	1.7	0.7	1.1	2.1	1.1	2.1	1.0	1.3	1.7	2.0	1.5	1.3	1.9	1.5				
01.	FOOD AND NON-ALCOHOLIC BEVERAGES	1.5	1.4	2.7	2.9	1.8	4.1	0.4	1.6	2.7	0.7	3.0	1.8	2.8	2.8	3.3	1.7	0.4	1.4	5.4	3.9				
02.	ALCOHOLIC BEVERAGES AND TOBACCO	2.2	3.5	0.9	1.4	0.3	9.7	10.9	1.8	3.0	4.0	2.3	4.0	0.5	2.1	1.9	15.7	5.3	3.5	13.5	9.8				
03.	CLOTHING AND FOOTWEAR	0.7	0.3	0.8	-0.2	0.2	5.5	1.6	-0.7	-7.5	2.5	1.4	4.5	-1.2	-11.5	-4.0	-0.1	-3.5	0.3	-5.5	-3.8				
04.	HOUSING, WATER, ELECTRICITY, GAS AND OTHER FUELS	1.2%	1.3%	0.1	2.7	0.8	3.1	2.0	0.6%	-2.6	2.8	-0.3	3.7	0.9	2.8	1.8	1.8	0.5	1.2%	3.5	-1.9				
05.	FURNISHINGS, HOUSEHOLD EQUIPMENT AND ROUTINE MAINTENANCE OF THE HOUSE	0.9	0.9	0.1	1.0	0.3	2.8	1.5	0.6	2.7	1.8	1.1	0.9	0.7	1.9	-0.5	0.1	0.9	0.9	0.6	0.1				
06A.	HEALTH	3.9	3.3	1.1	0.3	2.4	-16.6	0.5	2.2	4.3	6.9	0.3	1.3	-2.3	4.5	1.9	1.3	4.7	3.3	-7.7	4.8				
07.	TRANSPORT	0.7	1.1	-1.2	0.7	0.0	2.5	0.5	0.7	0.7	2.3	-0.4	0.6	-0.2	3.3	2.8	0.7	2.7	1.1	-0.7	2.7				
08.	COMMUNICATIONS	-0.6	-0.5	0.1	0.0	0.5	1.5	0.3	-4.3	-4.8	1.1	4.0	-0.2	-1.2	-1.2	-0.9	2.2	-1.0	-0.5	-4.5	1.2				
09.	RECREATION AND CULTURE	0.8	0.9	1.9	0.7	0.5	5.0	2.8	0.2	1.2	1.2	0.6	1.2	0.5	-0.6	0.5	-0.2	0.9	0.9	0.1	1.0				
10A.	EDUCATION	2.7	3.9	.	0.9	5.3	7.2	2.4	0.9	3.0	2.1	4.5	2.9	2.9	4.4	8.5	2.1	5.8	3.9	6.5	1.9				
11.	HOTELS, CAFES AND RESTAURANTS	2.1	2.6	1.1	1.4	0.8	6.7	2.9	1.8	3.0	2.9	2.7	2.0	2.7	2.6	2.9	1.3	3.9	2.6	3.5	3.6				
12.	MISCELLANEOUS GOODS AND SERVICES	0.9	1.4	0.7	2.7	-0.3	5.3	1.8	0.7	3.4	2.2	0.4	1.5	1.1	3.0	0.9	1.9	3.5	1.4	3.9	4.3				

* estimated \$ provisional # revised I definition differs : Not available

* estimated \$ provisional # revised I definition differs : Not available

VEDLEGG B

I

(Acts whose publication is obligatory)

COUNCIL REGULATION (EC) No 2494/95
of 23 October 1995
concerning harmonized indices of consumer prices

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty establishing the European Community, and in particular Article 213 thereof,

Having regard to the proposal from the Commission ⁽¹⁾,

Having regard to the opinion of the European Parliament ⁽²⁾,

Having regard to the opinion of the European Monetary Institute ⁽³⁾,

Having regard to the opinion of the Economic and Social Committee ⁽⁴⁾,

Whereas Article 109j of the Treaty requires the Commission and the EMI to report to the Council on the progress made by the Member States in the fulfilment of their obligations regarding the achievement of economic and monetary union in respect of a high degree of price stability;

Whereas Article 1 of the Protocol on the convergence criteria referred to in Article 109j of the Treaty states that the required sustainable price performance for Member States should be in terms of inflation measured by means of the consumer price index on a comparable basis, taking into account differences in national definitions; whereas existing consumer price indices are not compiled on a directly comparable basis;

Whereas there is a need for the Community and particularly its fiscal and monetary authorities to have regular and timely consumer price indices for the purpose of providing comparisons of inflation in the macro-

economic and international context as distinct from indices for national and micro-economic purposes;

Whereas it is recognized that inflation is a phenomenon manifesting itself in all forms of market transactions including capital purchases, government purchases, payments to labour as well as purchases by consumers; whereas it is recognized that a range of statistics, of which consumer price indices from an essential part, is relevant for an understanding of the inflationary process at national level and between the Member States;

Whereas comparable indices of consumer prices may be produced instead of or in addition to similar indices of consumer prices already produced or to be produced in future by Member States;

Whereas the production of comparable indices will involve costs to be allocated between the Community and Member States;

Whereas, according to the principle of subsidiarity, the creation of common statistical standards for consumer price indices is a task that can be dealt with effectively only at Community level and whereas the collection of data and compilation of comparable consumer price indices will be implemented in each Member State under the aegis of the organizations and institutions responsible for compiling official statistics at national level;

Whereas, with a view to the achievement of economic and monetary union, a consumer price index will be needed for the Community as a whole;

Whereas the Statistical Programme Committee (SPC), established by Council Decision 89/382/EEC, Euratom ⁽⁵⁾, has given a favourable opinion on the draft Regulation,

⁽¹⁾ OJ No C 84, 6. 4. 1995, p. 7.

⁽²⁾ OJ No C 249, 25. 9. 1995.

⁽³⁾ Opinion delivered on 31 March 1995 (OJ No C 236, 11. 9. 1995, p. 11).

⁽⁴⁾ OJ No C 236, 11. 9. 1995, p. 11.

⁽⁵⁾ OJ No L 181, 28. 6. 1989, p. 47.

HAS ADOPTED THIS REGULATION :

Article 5

Timetable and derogations therefrom

Article 1

Aim

The aim of this Regulation is to establish the statistical bases necessary for arriving at the calculation of comparable indices of consumer prices at Community level.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Regulation, the following definitions shall apply :

- (a) Harmonized index of consumer prices (HICP): the comparable index of consumer prices produced by each Member State ;
- (b) European index of consumer prices (EICP): the consumer price index produced for the Community by the Commission (Eurostat), based on the HICPs of Member States ;
- (c) Monetary Union index of consumer prices (MUICP): the consumer price index produced in the context of Economic and Monetary Union by the Commission (Eurostat) based on the HICPs of Member States without a derogation under Article 109k of the Treaty, as long as such derogations exist.

Article 3

Scope

The HICP shall be based on the prices of goods and services available for purchase in the economic territory of the Member State for the purposes of directly satisfying consumer needs. Questions concerning weighting shall be decided on by the Commission under the procedure laid down in Article 14.

Article 4

Comparability

HICPs shall be considered to be comparable if they reflect only differences in price changes or consumption patterns between countries.

HICPs which differ on account of differences in the concepts, methods or practices used in their definition and compilation shall not be considered comparable.

The Commission (Eurostat), shall adopt rules to be followed to ensure the comparability of HICPs under the procedure laid down in Article 14.

1. The measures necessary to achieve comparable indices of consumer prices shall be implemented in stages, as follows :

(a) *Stage I:*

By March 1996 at the latest, the Commission (Eurostat), shall, in collaboration with Member States, produce for the purposes of the report referred to in Article 109j of the Treaty ('convergence criteria') an interim set of indices of consumer prices for each Member State. These indices shall be based wholly on data underlying existing national consumer price indices, adjusted in particular as follows :

- (i) to exclude owner-occupied housing ;
- (ii) to exclude health and educational services ;
- (iii) to exclude certain other items not covered or treated differently by a number of Member States.

(b) *Stage II:*

The HICP shall start with the index for January 1997. The common index reference period shall be the year 1996. The estimates of price changes for the twelve months prior to January 1997 and subsequent months shall be established on the basis of the indices for 1996.

2. Where necessary the Commission (Eurostat) may, at the request of a Member State and after consulting the EMI, grant derogations from the provisions of paragraph 1 not exceeding a period of one year where the Member State concerned has to make significant adjustments to its statistical system in order to fulfil its obligations under this Regulation.

3. The implementing measures for this Regulation which are necessary for ensuring the comparability of HICPs and for maintaining and improving their reliability and relevance shall be adopted, after consultation of the EMI, in accordance with the procedure laid down in Article 14.

Article 6

Basic information

The basic information shall be those prices and weightings of goods and services which it is necessary to take into account in order to achieve comparability of indices as defined in Article 4.

That information shall be obtained from statistical units as defined in Council Regulation (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community⁽¹⁾ or from other sources, provided that the comparability requirements for indices referred to in Article 4 of this Regulation are met.

⁽¹⁾ OJ No L 76, 30. 3. 1993, p. 1.

*Article 7***Sources**

The statistical units called upon by the Member States to cooperate in the collection or provision of price data shall be obliged to allow observation of the prices actually charged and to give honest and complete information at the time it is requested.

*Article 8***Frequency**

1. The HICP, EICP and MUICP shall be compiled each month.

2. The required frequency of price collection shall be once a month. Where less frequent collection does not preclude production of an HICP which meets the comparability requirements referred to in Article 4, the Commission (Eurostat) may allow exceptions to monthly collection. This paragraph shall not preclude more frequent price collection.

3. The weightings of the HICP shall be updated with a frequency sufficient to meet the comparability requirements laid down in Article 4. This paragraph shall not require family budget surveys to be carried out more frequently than once every five years, except in Member States which, under the procedure in Article 14, are acknowledged as experiencing changes in consumption patterns such as to make more frequent surveys necessary.

*Article 9***Production of results**

Member States shall process the data collected in order to produce the HICP, which shall be a Laspeyres-type index, covering the categories of the Coicop international classification (classification of individual consumption by purpose)⁽¹⁾, which shall be adapted under the procedure in Article 14 to establish comparable HICPs. The methods, procedures and formulae to ensure that the comparability requirements are met shall be determined by the same procedure.

*Article 10***Transmission of results**

Member States shall transmit the HICPs to the Commission (Eurostat) within a period which shall not exceed thirty days from the end of the calendar month to which the indices relate.

⁽¹⁾ Published by the United Nations, series F No 2, revision 3, table 6.1, amended by the OECD (DES/NI/86.9), Paris 1986.

*Article 11***Publication**

The HICP, the EICP, the MUICP and corresponding subindices for a set of categories within those referred to in Article 9, selected by the procedure laid down in Article 14, shall be published by the Commission (Eurostat) within a period which shall not exceed five working days from the end of the period referred to in Article 10.

*Article 12***Comparability of data**

Member States shall provide the Commission (Eurostat) at its request with information, *inter alia* that collected pursuant to Article 6, at the level of detail necessary to evaluate compliance with the comparability requirements and the quality of the HICPs.

*Article 13***Funding**

The implementing measures for this Regulation shall be adopted taking the greatest account of cost-effectiveness and on condition that no major additional resources are needed in a Member State, unless the Commission (Eurostat) bears two-thirds of the additional costs until the end of the second year of implementation of those measures.

*Article 14***Procedure**

1. The Commission shall be assisted by the Statistical Programme Committee, (hereinafter referred to as 'the Committee').

2. The representative of the Commission shall submit to the Committee a draft of the measures to be taken. The Committee shall deliver its opinion on the draft within a time limit which the Chairman may lay down according to the urgency of the matter. The opinion shall be delivered by the majority laid down in Article 148 (2) of the Treaty in the case of decisions which the Council is required to adopt on a proposal from the Commission. The votes of the representatives of the Member States within the Committee shall be weighted in the manner set out in that Article. The Chairman shall not vote.

The Commission shall adopt the measures envisaged if they are in accordance with the opinion of the Committee.

If the measures envisaged are not in accordance with the opinion of the Committee, or if no opinion is delivered, the Commission shall, without delay, submit to the Council a proposal relating to the measures to be taken. The Council shall act by a qualified majority.

If, on the expiry of a period of three months from the date of referral to the Council, the Council has not acted, the proposed measures shall be adopted by the Commission.

Article 15

Review

After consulting the Committee, the Commission (Eurostat) shall, within two years of the date of entry into force of this Regulation and again within two years thereafter, submit a report to the Council on the HICPs established pursuant to this Regulation and in particular

on their reliability and compliance with the comparability requirements.

In those reports, the Commission shall state its views on the operation of the procedure described in Article 14 and shall propose any amendments it considers appropriate.

Article 16

Entry into force

This Regulation shall enter into force on the twentieth day following its publication in the *Official Journal of the European Communities*.

This Regulation shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States.

Done at Luxembourg, 23 October 1995.

For the Council

The President

P. SOLBES MIRA

COMMISSION REGULATION (EC) No 1749/96
of 9 September 1996
on initial implementing measures for Council Regulation (EC) No 2494/95
concerning harmonized indices of consumer prices

THE COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES,

Having regard to the Treaty establishing the European Community,

Having regard to Council Regulation (EC) No 2494/95 of 23 October 1995 concerning harmonized indices of consumer prices ⁽¹⁾, and in particular Articles 4 and 5 (3) thereof,

Whereas each Member State is required to produce a harmonized index of consumer prices (HICP) starting with the index for January 1997;

Whereas Article 3 of Regulation (EC) No 2494/95 requires that the scope of the HICP shall be the goods and services available for purchase in the economic territory of the Member State for the purposes of directly satisfying consumer needs;

Whereas the coverage of the existing consumer price indices produced by the Member States, practices followed for the inclusion of newly significant goods and services, procedures for adjusting prices for quality changes of the items priced, methods of combining prices to form price indices for elementary aggregates, or sampling methods and practices for obtaining prices differ between Member States to the extent that the resulting consumer price indices produced by the Member States fail to meet the comparability requirement necessary for the production of the HICP;

Whereas the practice of using previous prices as substitutes for the current monthly prices differs from the use of prices collected to the extent that the resulting consumer price indices produced by the Member States fail to meet the comparability requirement necessary for the production of the HICP;

Whereas it is necessary to include newly significant goods and services in both HICPs the weights of which are updated annually and those the weights of which are updated less frequently;

Whereas implementing measures are necessary for ensuring comparability of HICPs in accordance with Article 5 (3) of Regulation (EC) No 2494/95;

Whereas in accordance with Article 15 of Regulation (EC) No 2494/95, the Commission (Eurostat) is required to submit a report to the Council on the reliability of the HICPs and their compliance with the comparability requirements;

Whereas the measures provided for in this Regulation are in accordance with the opinion of the Statistical Programme Committee (SPC), established by Council Decision 89/382/EEC, Euratom ⁽²⁾;

Whereas the European Monetary Institute has been consulted in conformance with Article 5 (3) of Regulation (EC) No 2494/95 and has given a positive opinion,

HAS ADOPTED THIS REGULATION:

I. GENERAL PROVISIONS

Article 1

Aim

The aim of this Regulation is to establish for the purpose of the production of a comparable harmonized index of consumer prices (HICP) produced by each Member State:

- the initial coverage of goods and services as well as comparable practices for updating the coverage to include newly significant consumer goods and services,
- minimum standards for the procedures of quality adjustment,
- minimum standards for the prices used,
- the formula for compiling price indices for the elementary aggregates.

The aim is also to ensure that the sampling of prices is such that the HICPs are sufficiently reliable for the purpose of international comparisons and to provide information from which to set minimum standards for sampling.

Article 2

Definitions

For the purpose of this Regulation:

- (a) 'Initial coverage of goods and services of the HICP' is defined as those four-digit categories and sub-categories specified in the classification COICOP/HICP (classification of individual consumption by purpose adapted of the needs of HICPs) given in Annex I.

⁽¹⁾ OJ No L 257, 27. 10. 1995, p. 1.

⁽²⁾ OJ No L 181, 28. 6. 1989, p. 47.

- (b) 'Newly significant goods and services' are defined as those goods and services the price changes of which are not explicitly included in a Member State's HICP and the estimated consumers' expenditure on which has become at least one part per thousand of the expenditure covered by that HICP.
- (c) 'Quality change' occurs whenever the Member State judges that a change in specification has resulted in a significant difference in utility to the consumer between a new variety or model of a good or service and a good or service previously selected for pricing in the HICP for which it is substituted. A quality change does not arise when there is a comprehensive revision of the HICP sample.
- (d) 'Quality adjustment' is the procedure of making an allowance for a quality change by increasing or decreasing the observed current or reference prices by a factor or an amount equivalent to the value of that quality change.
- (e) 'Target sample' is defined as the set of prices of goods and services which the Member State plans to obtain for the production of the HICP from January 1997 or plans at some subsequent date in order to meet the Member States' own or any European standard for reliability or comparability.
- (f) 'Observed price' is a price actually confirmed by the Member States.
- (g) 'Estimated price' is a price which is substituted for an observed price and is based on an appropriate estimation procedure. Previously observed prices shall not be regarded as estimated prices unless they can be shown to be appropriate estimates.
- (h) 'Replacement price' is an observed price for a good or service which is taken as a direct substitute for a good or service the price of which was in the target sample.
- (i) 'Elementary aggregate index' is a price index for an elementary aggregate comprising only price data.
- (j) 'Elementary aggregate' refers to the expenditure or consumption covered by the most detailed level of stratification of the HICP and within which reliable expenditure information is not available for weighting purposes.
- (k) 'Sampling' relates to any procedure in the construction of the HICP where a subset of the population of the prices faced by consumers is used to estimate the price change for some category of the goods and services covered by the HICP.
- (l) 'Reliability' shall be assessed according to 'precision' which refers to the scale of sampling errors and 'representativity' which refers to the lack of bias.

II. MEASURES FOR ENSURING COMPARABILITY, RELIABILITY AND RELEVANCE OF THE HICP

Article 3

Initial coverage

HICPs which include price indices and weights for each category given in Annex I accounting for more than one part in a thousand of the total expenditure covered by all these categories, shall be deemed comparable.

Article 4

Newly significant goods and services

Member States shall:

- (a) systematically seek to identify newly significant goods and services and
- (b) check the significance of goods and services reported to be newly significant in other Member States.

The HICP shall be compiled to include the price changes of a newly significant good or service, where the good or service has been estimated as falling within the definition in Article 2 (b). This shall be accomplished within 12 months of their identification either by adjusting the weights of or within the relevant category of COICOP/HICP classification given in Annex I to this Regulation or by assigning part of the weight specifically to the newly significant good or service.

Article 5

Minimum standards for procedures of quality adjustment

1. HICPs for which appropriate quality adjustments are made shall be deemed to be comparable. Where quality changes occur, Member States shall construct price indices by making appropriate quality adjustments based on explicit estimates of the value of the quality change. In the absence of national estimates, Member States shall use estimates based on information provided by the Commission (Eurostat) where these are available and relevant.

2. Where no estimates are available, price changes shall be estimated as the difference between the price of the selected substitute and that of the item it has replaced. In no case should a quality change be estimated as the whole of the difference in price between the two items, unless this can be justified as an appropriate estimate. Where replacements have to be made after goods or services have been offered at reduced prices, those replacements should be selected according to their similarity of utility to the consumer and not according to similarity of price.

*Article 6***Minimum standards for prices**

1. Member States shall produce HICPs using the observed prices of the target sample.

- (a) Where the target sample requires monthly observation, but observation fails due to non-availability of an item or for any other reason, estimated prices may be used for the first or second month but replacement prices shall be used from the third month.
- (b) Where, exceptionally, the target sample requires observations less frequently than monthly, estimated prices shall be used for those months where observed prices are not required. Estimated prices may also be used on the first occasion on which price observation fails. Where observation fails for a second consecutive occasion, replacement prices shall be used.

2. Where, in the circumstances referred to in this Article, replacement prices are not available, estimated prices may continue to be used, provided that the extent of their use is limited to a level appropriate for achieving comparability.

*Article 7***Price indices for elementary aggregates**

HICPs shall be compiled using either of the two formulae given in paragraph 1 of Annex II to this Regulation or an alternative comparable formula which does not result in an index which differs systematically from an index compiled by either of the given formulae by more than one tenth of one percentage point on average over one year against the previous year.

*Article 8***Minimum standards for sampling**

HICPs constructed from target samples which, for each category of COICOP/HICP and taking into account the weight of the category, have sufficient elementary aggregates to represent the diversity of items within the category and sufficient prices within each elementary aggregate to take account of the variation of price movements in the population shall be deemed reliable and comparable.

*Article 9***Quality control**

Member States shall:

- (a) provide the Commission (Eurostat) at its request with information on the expenditure of any exclusions from coverage, expressed as a proportion of the total expenditure covered by the HICP, sufficient to evaluate compliance with this Regulation;
- (b) report to the Commission (Eurostat) newly significant goods and services when they are identified and, if required, the grounds for the non-inclusion of any newly significant good or service sufficient to evaluate compliance with this Regulation;
- (b) monitor the incidence of quality changes and the adjustments made sufficient to demonstrate compliance with this Regulation and shall provide the Commission (Eurostat) at its request with such information;
- (d) establish and maintain a clear statement of the target sample and shall maintain checks of price observations and price estimates sufficient to ensure compliance with this Regulation. They shall provide the Commission (Eurostat) at its request with such information to evaluate and ensure compliance;
- (e) where a formula different from the formulae given in paragraph 1 of Annex II to this Regulation is used, provide the Commission (Eurostat) at its request with information on the effects of using that alternative formula for selected periods and selected elementary aggregates sufficient to evaluate compliance with this Regulation;
- (f) provide the Commission (Eurostat) at its request with details of the target samples sufficient to evaluate compliance with this Regulation and summary statistics of the representativity and precision of samples sufficient for the Commission (Eurostat) to make proposals for minimum standards for sampling for inclusion in the Review of HICPs required under Article 15 of Regulation (EC) No 2494/95 due in October 1997.

III. FINAL PROVISIONS*Article 10*

This Regulation shall enter into force on the 20th day following its publication in the *Official Journal of the European Communities*.

This Regulation shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States.

Done at Brussels, 9 September 1996.

For the Commission
Yves-Thibault DE SILGUY
Member of the Commission

COMMISSION REGULATION (EC) No 2454/97

of 10 December 1997

laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 2494/95 as regards minimum standards for the quality of HICP weightings

(Text with EEA relevance)

THE COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES,

Having regard to the Treaty establishing the European Community,

Having regard to Council Regulation (EC) No 2494/95 of 23 October 1995 concerning harmonized indices of consumer prices⁽¹⁾, and in particular Articles 4 and 5 (3) thereof,

After consulting the European Monetary Institute,

Whereas by virtue of Article 5 (1) (b) of Regulation (EC) No 2494/95, each Member State is required to produce a harmonized index of consumer prices (HICP) starting with the index for January 1997;

Whereas Commission Regulation (EC) No 1749/96⁽²⁾ established initial implementing measures for Regulation (EC) No 2494/95;

Whereas further implementing measures are necessary for ensuring comparability of HICPs and for maintaining the reliability and relevance of HICPs in accordance with Article 5 (3) of Regulation (EC) No 2494/95; whereas such implementing measures should be adopted taking the greatest account of cost-effectiveness in accordance with Article 13 of the said Regulation;

Whereas Article 8 (3) of Regulation (EC) No 2494/95 requires the weighting of HICPs to be updated with a frequency sufficient to meet the comparability requirement but does not require family budget surveys to be carried out more frequently than once every five years, except in Member States which are acknowledged as experiencing changes in consumption patterns such as to make more frequent surveys necessary; whereas consumer price indices from which HICP weightings are derived are updated at different frequencies with the result that the HICPs based thereon may fail to meet the comparability requirement of Article 4 of that Regulation; whereas an operational measure of non-comparability is required in order to establish which weightings should be updated in order to ensure comparability;

Whereas Article 9 of Regulation (EC) No 2494/95 requires HICPs to be price indices of the Laspeyres type; whereas, when relative prices of different goods and

services change, consumers' expenditure patterns can change to an extent that makes it necessary for weightings of the corresponding expenditure groups, and in particular their underlying quantities, to be updated in order to ensure their relevance;

Whereas, by virtue of Article 4 of Regulation (EC) No 1749/96, the HICP should be compiled to include the price changes of newly significant goods or services;

Whereas this Regulation should not require Member States to carry out new statistical surveys;

Whereas the measures provided for in this Regulation are in accordance with the opinion of the Statistical Programme Committee,

HAS ADOPTED THIS REGULATION:

*Article 1***Aim**

The aim of this Regulation is to ensure that the HICPs are constructed using weightings which are sufficiently reliable and relevant for the purpose of international comparisons.

*Article 2***Definition**

For the purpose of this Regulation, the 'weighting reference period' of an HICP is defined as the 12-month period of consumption or expenditure from which the weightings are estimated for the compilation of the latest HICP index figure. 'Sub-indices' are as defined in Commission Regulation (EC) No 2214/96⁽³⁾.

*Article 3***Minimum standards for weightings**

1. Each month Member States shall produce HICPs using weightings which reflect consumers' expenditure patterns in a weighting reference period ending no more than seven years before the preceding December.

⁽¹⁾ OJ L 257, 27. 10. 1995, p. 1.

⁽²⁾ OJ L 229, 10. 9. 1996, p. 3.

⁽³⁾ OJ L 296, 21. 11. 1996, p. 8.

2. Each year, Member States shall carry out a review of weightings in order to ensure that they are sufficiently reliable and relevant to meet the comparability requirement established in Article 4 of Regulation (EC) No 2494/95. The review may be confined to weightings at the level of sub-indices and their major components.

3. In the review, Member States shall check whether or not there have been any important changes since the weighting reference period in current use regarding price developments of each major component index relative to the HICP, or sustained market developments in each major component group.

4. Where reliable evidence shows that changes referred to in paragraph 3 indicate a weighting change that would affect the change in the HICP by more than 0,1 percentage point on average over one year against the previous year, Member States shall adjust the weightings of the HICP appropriately. Member States shall not be obliged to take account of any changes occurring within a two-year period ending in December before the review.

5. Any adjustments made pursuant to paragraph 4 shall be implemented by Member States, at the latest, in the index for January following the year of the review.

Article 4

Quality control

Member States shall provide the Commission (Eurostat) at its request with sufficient information on the weightings used to construct the HICP including the weighting reference period used, the outcome of the annual review and the adjustments made for compliance with this Regulation to be evaluated.

Article 5

Entry into force

This Regulation shall enter into force on the 20th day following its publication in the *Official Journal of the European Communities*.

This Regulation shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States.

Done at Brussels, 10 December 1997.

For the Commission

Yves-Thibault DE SILGUY

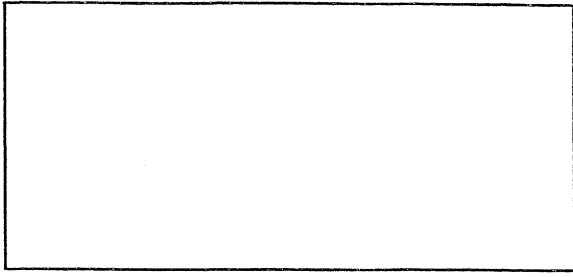
Member of the Commission

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 98/88 J. Sexton: Fremskrivning av tidsserier i KNR. 20s.
- 98/89 A.H. Foss: Definisjoner og beregningsmetoder for dødelighetstabell. 16s.
- 98/90 T. Dale: Samordnet levekårsundersøkelse 1998 - panelundersøkelsen: Dokumentasjonsrapport. 95s.
- 98/91 L. Lindholt: Rammvilkår for energigjenvinning av plast. 14s.
- 98/92 T. Vogt: Folatkunnskap blant kvinner i fertil alder: Dokumentasjonsrapport. 17s.
- 98/93 B.L. Western: Beregning av vekter til inntekts- og formuesundersøkelsene 1995. 14s.
- 98/95 R. Johannessen: Prisindeks for hotellovernatting - delundersøkelse i konsumprisindeksen. 18s.
- 98/96 K.J. Einarsen: Definisjonskatalog for videregående opplæring: Utarbeidet av arbeidsutvalget i FylkesKOSTRA-utdanning og statistikkgruppen i Prosjekt LINDA-opplæring. 1. Utgave. 27s.
- 98/97 K.A. Brekke: Om metoder for beregning av miljøprofil for ulike varer, og hva vi trenger det til. 20s.
- 98/98 I.S. Wold: Modellering av husholdningenes transportkonsum for en analyse av grønne skatter: Muligheter og problemer innenfor rammen av en nyttetremodell. 81s.
- 98/99 R. Gudem: Utvikling av statistikk over bygg- og anleggsavfall. 56s.
- 98/100 T. Skjerpen: Konsumfordelingssystemet i KVARTS: Teknisk dokumentasjon. 42s.
- 99/1 F. Thorkildsen: FoB2000. Kobling av adresser fra GAB og DFS - status og utvikling. 22s.
- 99/2 K. Ibenholt og K.A. Brekke: Rammvilkår for produksjon av brunt papir. 12s.
- 99/3 I. Øyangen: Liv og helse i Akershus: Dokumentasjonsrapport. 22s.
- 99/4 M.V. Dysterud og E. Engelian: Tettstedsavgrensning 1998: Teknisk dokumentasjon av nye rutiner. 53s.
- 99/5 Samordnede levekårsundersøkelser: Rapport fra brukerseminar 22. april 1996 og høringsuttalelser. 46s.
- 99/6 H. Utne: FoB2000. Sektordata: Statusrapport og tiltaksplan. 86s.
- 99/7 M. Sjøberg: Instruksjonar til og data frå eksperiment om internasjonal kvotehandel. 27s.
- 99/8 A. Sundvoll: Undersøkelse om kosthold blant spedbarn. 31s.
- 99/9 A. Schjalm: Sluttrapport om utvalg og estimering for kulturlandskapsovervåking. 16s.
- 99/10 E. Vinju: Statistikk over avfall og gjenvinning i industrien - 1996: Dokumentasjon av metode. 61s.
- 99/11 I. Aukrust og H. Utne: Detaljerte arbeidsmarkedsdata – på kommunenivå: Dokumentasjon av arbeidsmarkedsdata til PANDA. 4. utgave. 37s.
- 99/12 K.J. Einarsen, H. Hartvedt, A.B. Skara og C.B. Strand: Faktaark for FylkesKOSTRA-utdanning. Årsrapporteringen for 1998. Sør-Trøndelag fylkeskommune: Nøkkeltall med indikatorer for: Prioriteringer og ressursbruk, Dekningsgrad, Produktivitet og kvalitet. 41s.
- 99/13 G. Sparby: Selvangivelsesstatistikk 1993-1996: Dokumentasjon. 121s.
- 99/14 B.R. Joneid og J. Lajord: FD – Trygd: Dokumentasjonsrapport: Demografi. 1992-1993. 95s.
- 99/15 A.L. Brathaug: Evaluering av fylkesKOSTRA, helsetjenester 1998. 64s.
- 99/16 A.J. Isachsen, S.O. Stoknes og G.H. Bjønnes: Den store gjettekonkurransen. 26s.

Notater

Tillatelse nr.
159 000/502

B *Returadresse:*
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Statistisk sentralbyrå

Oslo:
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Telefon: 22 86 45 00
Telefaks: 22 86 49 73

Kongsvinger:
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

ISSN 0806-3745

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway